

Nr 15.

Ankom till riksdagen kansli den 17 februari 1931 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om jordbruksfastighets likställande med annan fastighet beträffande vägbeskattningen.

(2:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade motioner, nämligen I:181 av herr *Reuterskiöld m. fl.* samt II:266 av herr *Lindgren m. fl.* har hemställts, att riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring av 1891 års lag om väghållningsbesvärets utgörande å landet § 59 mom. a och b, att såväl jordbruksfastighet som annan fastighet tills vidare påföres en vägfyrk för varje 150 kronor av taxeringsvärdet.

Till stöd för denna hemställan har åberopats vad som anförts i de av samma motionärer väckta motionerna I:179 respektive II:265, vilka motioner hänvisats till bevillningsutskottet.

I sistnämnda motioner har anförts bland annat följande:

»En tredje åtgärd slutligen, som redan nu torde kunna genomföras och vars rättvisa blir alltmera uppenbar för varje dag, är den, att vägskatten, som numera avser ändamål, vilka icke på något sätt äro av större betydelse för fastighet än för andra beskattningsunderlag, om-läggas på sådant sätt, att den icke drabbar jordbruksfastighet hårdare än åtminstone annan fastighet, eller allra helst så att den påföres utslutande inkomst, oavsett om denna härleder sig från jordbruk eller från annan inkomstkälla. Även vägdistriktet äro av den omfattning, att för dem icke kunna gälla samma synpunkter som för primärkommunerna, åtminstone icke i samma grad. Om man emellertid skulle anse frågan om vägskattens utgörande allenast efter inkomst böra för sin slutliga lösning anstå tills den pågående utredningen rörande garanti-skattesystemet och jordbruket hunnit slutföras, finnes dock ingen grund, varför ej redan nu jordbruksfastighet skulle kunna likställas med annan fastighet, när det gäller vägbeskattningen och sålunda jordbruksfastighet påföras vägfyrk för 150 kronor av taxeringsvärdet i stället för, såsom nu jämlikt 1891 års väglag § 58¹ sker, 100 kronor.»

Utskottet får till en början erinra, att Kungl. Maj:t genom beslut den 29 november 1929 bemyndigat chefen för kommunikationsdepartementet att tillkalla sakkunniga med uppdrag att verkställa revision av bestäm-

¹ Skall vara § 59.

melserna om väghållningsbesvärets utgörande på landet samt om städernas allmänna vägar. Såsom närmare framgår av det offentliggjorda utdraget av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden nämnda dag (Post- och Inrikestidningar den 5 december 1929) avses härmed en allmän revision av gällande lagstiftning rörande de allmänna vägar. Såsom utgångspunkt för sagda revision nämnes i första hand naturavghållningens upphörande, men det framhålles jämväl såsom skäl för en sådan revision, att åtskilliga framställningar föreligga om lagändring, bland annat, från riksdagens sida. Det torde även böra uppmärksammas, att departementschefen, i samband med uttalanden rörande vägdistriktens indelning, framhållit, att denna fråga hade betydelse jämväl för spörsmålet om vägskattebördans utjämning, varjämte i annat sammanhang antydas det blivande utredningsarbetets beröringspunkter med den av Kungl. Maj:t den 18 oktober 1929 beslutade utredningen om rationell utjämning av skattetrycket inom kommunerna. Vidare har departementschefen framhållit, att, därest på grund av det nya läge, vari vägväsendet kommit, eller av andra skäl, lagändringar, utöver vad för närvarande ifrågasatts, under arbetets gång skulle visa sig påkallade, borde givetvis även sådana frågor av de sakkunniga upptagas till behandling. Om och i den mån det under utredningens bedrivande skulle visa sig lämpligt att redan före arbetets avslutande på en eller annan punkt göra ändring i eller tillägg till nu gällande bestämmelser i ämnet, borde, enligt vad departementschefen tillika uttalat, förslag i sådant hänseende avgivas.

Vidare får utskottet erinra, att vid förlidet års riksdag väcktes åtskilliga motioner avseende ändringar i väglagen och att i flera av dessa motioner förekommo yrkanden om ändrade grunder för vägskattens utgående. I anledning av nu berörda motioner anförde utskottet i sitt sedermera av riksdagen godkända utlåtande nr 10 följande.

»På grund utav innehållet av de direktiv, som sålunda meddelats ifrågavarande sakkunniga, finner utskottet visserligen, att de i förevarande motioner upptagna frågorna i stort sett äro av beskaffenhet att kunna hänföras till de sakkunnigas arbetsområde. Emellertid äro några av de spörsmål, som upptagas i motionerna, icke i direktiven särskilt berörda och i andra fall synes icke med tydlighet framgå, i vilken omfattning frågans prövning genom de sakkunniga äsyftats. Med hänsyn härtill hava ock i flera av motionerna uttalats tvekan huruvida de väckta frågorna skulle bliva föremål för de sakkunnigas behandling. Enligt vad utskottet inhämtat råder icke heller bland de sakkunniga full klarhet i detta hänseende. Vid sådant förhållande har utskottet ansett det befogat, att riksdagen hos Kungl. Maj:t gör hänvändelse om frågornas upptagande till övervägande hos de sakkunniga eller i annan ordning, därest Kungl. Maj:t skulle finna omständigheterna därtill föranleda. Utskottet har däremot icke ansett lämpligt att nu, innan frågorna underkastats utredning, ingå på ett närmare bedömande av de förslag, vilka i de olika motionerna framställas.»

Riksdagen anhöll, i enlighet med utskottets hemställan, genom sin skrivelse nr 156, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärd i syfte, att de i motionerna upptagna frågorna måtte bli va föremål för övcrvågande i samband med pågående revision av bestämmelserna om väghållningsbesvärets utgörande på landet samt om städernas allmänna vägar eller i den ordning Kungl. Maj:t eljest kunde finna lämpligt.

Såsom framgår av justitieombudsmannens berättelse till innevarande års riksdag (sid. 285, p. 181) har Kungl. Maj:t sedermera uppdragit åt berörda väglagssakkunniga att vid fullgörandet av det dem meddelade uppdraget taga under övcrvågande de frågor, som i riksdagens nämnda skrivelse avsåges.

Enligt vad utskottet inhämtat har det i förevarande motioner åter upptagna spörsmålet om ändrade grunder för vägs kattens utgående upptagits till behandling av de sakkunniga och gjorts till föremål för viss utredning.

Utskottet.

Såsom framgår av förestående redogörelse är förevarande spörsmål efter framställning av 1930 års riksdag föremål för utredning hos de sakkunniga för revision av bestämmelserna om väghållningsbesvärets utgörande på landet m. m. Utskottet anser, att resultatet av denna utredning bör avvaktas, innan rubbning ånyo sker i de senast genom 1928 års riksdags beslut ändrade grunderna för vägs kattens utgående, och kan därför icke biträda motionerna.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motioner I: 181 och II: 266 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 februari 1931.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 13.